

КАРАР
Татарстан Республикасы
Минзэлә муниципаль районы
Әтрәкле авыл җирлеге Советы

№2

02.08.2018ел

Татарстан Республикасы Минзэлә муниципаль районының “ Әтрәкле авыл
җирлеге” муниципаль берәмлегендә жәмәгать тыңлауларын (ижтимагый
фикер алышуларны) оештыру һәм үткәрү тәртибе турындагы
нигезләмәне раслау турында

Россия Федерациясе Конституциясе, «Россия Федерациясендә җирле
үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 06.10.2003 елдагы
131-ФЗ номерлы федераль закон , 2004 елның 29 декабрендәге 190-ФЗ
номерлы Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы , башка федераль
законнар, Әтрәкле авыл җирлеге муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә
Татарстан Республикасы Минзэлә муниципаль районы Әтрәкле авыл җирлеге
Советы **КАРАР ЧЫГАРДЫ:**

1. Татарстан Республикасы Минзэлә муниципаль районының «Әтрәкле авыл
җирлеге» муниципаль берәмлегендә гавами тыңлауларны (жәмәгать фикер
алышуларын) оештыру һәм уздыру тәртибе турында Нигезләмәне (1 нче
кушымта) расларга.
2. Әлеге карар рәсми басылып чыгарга тиеш.
3. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуну үз өстемдә калдырам.

Совет рәисе

Р. Ш. Газизжанов

НИГЕЗЛЭМЭ

«Этрэкле авыл жирлеге» муниципаль берэмлегендэ ачык тыңлаулар (ижтимагый фикер алышулар) оештыру һәм уздыру тәртибе турында (үрнәк)

Элеге Нигезлэмэ «Россия Федерациясендэ жирле үзидарэ оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрэндәге №131-ФЗ Федераль закон һәм Этрэ авыл жирлеге Уставы нигезендэ Этрэкле авыл жирлеге (алга таба - Нигезлэмэ) муниципаль берэмлегендэ гавами тыңлауларны (жәмэгать фикер алышуларын) оештыру һәм уздыру тәртибе турында элеге Нигезлэмэ Россия Федерациясе Конституциясе, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, «Россия Федерациясендэ жирле үзидарэ оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрэндәге №131-ФЗ Федераль закон һәм Этрэкле авыл жирлеге Уставы нигезендэ эшләнде.

1 нче бүлек. ГОМУМИ НИГЕЗЛЭМЭЛЭР

1 нче статья. Төп төшенчэләр

Элеге Нигезлэмэдә түбәндәге төп төшенчэләр кулланыла:

гавами тыңлаулар - жирле үзидарэ органнары тарафыннан муниципаль берәмлекнең жирле әһәмияттәге мәсьәләләре буенча муниципаль хокукый актлар проектларын гаммәви фикер алышу юлы белән жирле үзидарэ органнары тарафыннан карарлар кабул итү процессында катнашуга Этрэкле авыл жирлеге халкының хокукларын гамәлгә ашыру рәвеше, шулай ук федераль законнарда, элеге Нигезлэмэдә билгеләнгән мәсьәләләрне карау өчен;

инициатив төркем - ачык тыңлауда катнашу хокукына ия Россия Федерациясе гражданы яисә гражданны төркеме;

жәмэгатьчелек вәкиле - физик зат, шул исәптән юридик затлар, берләшмэләр вәкилләре, ул карала торган мәсьәлә турында гавами тыңлауларда фикер алышуда катнашу хокукына ия. Жәмэгатьчелек вәкилләренә жирле үзидарэ органнарын яисә дәүләт хакимияте органнарын тәкъдим итүче яисә алар эшчәнлегендә түләүле шартнамә нигезендә катнашучы гавами тыңлауларга чыгарылган мәсьәләләр буенча кабул итүче затлар хезмәт бурычлары аркасында кермиләр;

ачык тыңлауларда катнашучылар - жирле үзидарэ органнары һәм аларның вәкилләре, жәмэгатьчелек вәкилләре, гавами тыңлаулар экспертлары, гавами тыңлаулар үткөрү буенча оештыру комитеты әгъзалары;

чыгышларга хокукы булган гавами тыңлауларда катнашучылар - жирле үзидарэ органнары һәм аларның вәкилләре, элеге Нигезлэмәнең 6 статьясында билгеләнгән вакытта оештыру комитетына гавами тыңлаулар

мәсьәләләре буенча чыгышка үз гаризаларын биргән жәмәгатьчелек вәкилләре;

оештыру комитеты - муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органнары вазыйфаи затларыннан Әтрәкле авыл жирлеге, муниципаль берәмлек Советы депутатларыннан, Әтрәкле авыл жирлеге, жәмәгатьчелек һәм гражданның инициатив төркемнәре вәкилләреннән оештырылган гавами тыңлаулар эзерләү һәм уздыру буенча оештыру гамәлләрен гамәлгә ашыручы коллегияль орган;

ижтимагый контроль максатларында файдаланыла торган ижтимагый әһәмиятле мәсьәләләр, шулай ук жирле үзидарә органнарының вәкаләтле затлары һәм оешмалар, мәнфәгатьләре тиешле карарга кагыла торган гражданны һәм ижтимагый берләшмәләр вәкилләре турында мәжбүри фикер алышуда катнашуы булган карарлары проектлары буенча ижтимагый контроль максатларында файдаланыла торган ижтимагый фикер алышулар.

ачык тыңлаулар эксперты - гавами тыңлаулар мәсьәләләре буенча махсус белемнәре булган һәм бу статуста вәкаләтле орган тарафыннан билгеләнгән зат.

Эксперт язмача рәвештә гавами тыңлаулар мәсьәләләре буенча рекомендацияләр һәм тәкъдимнәр тәкъдим итә һәм аларны аргументацияләү өчен фикер алышуларда катнаша.

2 нчы статья.

Ачык тыңлаулар уздыруның максатлары

Халык алдында тыңлаулар түбәндәге максатларда үткәрелә:

мәжбүри рәвештә гавами тыңлауларга чыгарыла торган Әтрәкле авыл жирлеге муниципаль берәмлегенәң жирле әһәмияттәге мәсьәләләре буенча муниципаль хокукый актлар проектлары буенча фикер алышу, Әтрәкле авыл жирлеге муниципаль берәмлеге халкы катнашында;

халык тыңлауларына чыгарыла торган мәсьәләләр буенча жәмәгатьчелек фикерен ачыклау һәм исәпкә алу.

ачык тыңлаулар нәтижәләрен эзерләү, үткөрү һәм билгеләү экспертларның ачыклык, хәбәрдарлык, ихтыярий булуы, бәйсезлеге принциплары нигезендә гамәлгә ашырыла.

3 нче статья.

Халык тыңлауларына чыгарыла торган сораулар

1. Халык тыңлаулары жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча үткәрелә.

Ачык тыңлаулар нәтижәсе жирле үзидарә органнары өчен рекомендация характерында.

2. Халык тыңлауларына мәжбүри рәвештә түбәндәгеләр чыгарыла:

1) Әтрәкле авыл жирлеге Уставы (алга таба - Устав) проекты, шулай ук Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль берәмлек

Советы карары проекты, Уставка Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Уставны шушы норматив хокукый актларга туры китерү максатларында Россия Федерациясе субъекты конституциясе (уставы) яисә законнарын төгәл торгызу рәвешендә үзгәрешләр кертү очракларынан тыш, Уставка элге норматив хокукый актларга үзгәрешләр кертү турында Әтрәкле авыл жирлеге карары проекты;

2) жирле бюджет проекты һәм аның үтәлеше турында хисап;

3) Әтрәкле авыл жирлеге муниципаль берәмлегенң социаль-икътисадый үсеш стратегиясе проекты;

4) «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 13 статьясы нигезендә Әтрәкле авыл жирлеге муниципаль берәмлеген үзгәртеп кору өчен, тавыш бирү юлы белән йә гражданныр жыеннарында белдерелгән, Әтрәкле авыл жирлеге халкының ризалыгын алу таләп ителә торган очраклардан тыш, Әтрәкле авыл жирлеге муниципаль берәмлеген үзгәртеп кору мәсьәләләре;

5) генераль план проекты, жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләре проекты, территорияне планлаштыру проекты, территорияне ызанлау проекты, территорияләре төзекләндерү кагыйдәләре проекты, күрсәтелгән расланган документларның берсенә үзгәрешләр кертүне күздә тотат торган проект, жир кишәрлегеннән яисә капитал төзелеш объектлардан файдалануның рәхсәт ителгән төренә рәхсәт бирү турында карар проекты, рәхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрларынан тайпылуга, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рәхсәт бирү турында, жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның рәхсәт ителгән бер төрен үзгәртү мәсьәләләре, жирдән файдалану һәм төзелеш алып баруның расланган кагыйдәләре булмаганда мондый файдалануның башка төренә үзгәрешләр кертү;

б) ачык сервитутлар билгеләү мәсьәләләре;

7) жылылык белән тәмин итү схемасы проекты;

8) федераль законнарда билгеләнгән башка мәсьәләләр.

3. Әгәр һәр мәсьәлә буенча һәрьяклап һәм тулы фикер алышуга комачауламаса, берничә мәсьәлә буенча берьюлы ачык тыңлаулар уздыру рәхсәт ителә.

4. Гавами тыңлауларны оештыру һәм үткәрү, әгәр Россия Федерациясе законнары белән башкасы билгеләнмәгән булса, жирле бюджет акчалары исәбеннән финанслана.

4 нчы статья.

Ачык тыңлаулар инициаторлары

Халык тыңлаулары Регламент нигезендә халык, муниципаль берәмлек Советы (алга таба - Совет), Әтрәкле авыл жирлеге башлыгы (алга таба - Башлык) инициативасы буенча үткәрелә.

Халык алдында тыңлаулар үткәрү буенча халыкның инициативасы кимендә 18 яшькә житкән кеше төркеменнән чыгып карарга мөмкин.

2 нче бүлек.

ХАЛКЫ БУЕНЧА КҮРСӘТКЕЧЕ

5 нчы статья.

Халкы буенча күрсәткече

1. Халык яисә Совет инициативасы буенча үткәрелә торган гавами тыңлаулар Совет карары белән билгеләнә.

Глава инициативасы белән үткәрелә торган ачык тыңлаулар Әтрәкле авыл жирлеге башлыгы тарафыннан билгеләнә.

Халык тыңлаулары Россия Федерациясе законнары белән жирле үзидарә органнары вәкаләтләренә кертелгән мәсьәләләр буенча үткәрелә.

2. Халыкның ачык тыңлаулар уздыру турындагы инициативасын күрсәтү һәм халыкны инициативаны хуплап имзалар жыю өчен кимендә ___ кеше санында инициатив төркем төзелә.

2.1. Инициатив төркем советка тәкъдим итә:

- ачык тыңлаулар мәсьәләләрен күрсәтеп, гавами тыңлаулар билгеләү турында гариза һәм аларны үткәрү кирәклеген дәлилләү, гражданнарның инициатив төркеменә вәкаләтле вәкиле тарафыннан 1 нче кушымта нигезендә имзаланган гариза;
- муниципаль хокукый акт проекты (ачык тыңлауларда карау өчен ул кертелгән очракта);
- муниципаль хокукый актны кабул итү кирәклеген нигезләүне үз эченә алган аңлатма, аның максатларын һәм төп нигезләмәләрен күрсәтеп (ачык тыңлауларда карауга кертелгән очракта);
- финанс-икътисадый нигезләү (гамәлгә ашыру өстәмә матди һәм башка чыгымнар таләп итәчәк муниципаль хокукый актның гавами тыңлауларында карауга кертелгән очракта);
- гражданнарның инициатив төркеме исемлеген 2 нче кушымта нигезендә;
- гражданнарның инициатив төркемен төзү турында карар кабул ителгән жыелыш беркетмәсе;
- инициатив төркемнең вәкаләтле вәкиле тарафыннан имзаланган, анда инициатив төркем тарафыннан тапшырылган документларның исемлеге, шулай ук муниципаль хокукый акт проекты докладчигы күрсәтелгән (муниципаль хокукый акт проекты гавами тыңлауларда карау өчен керткән очракта).

Гариза һәм беркетмәгә инициатив төркемнең рәислек итүче (инициатив төркемнең вәкаләтле вәкиле) һәм секретаре имза салырга тиеш.

2.2. Әгәр Советка әлеге статьяның 2.1 пунктчасында билгеләнгән барлык документлар бер үк вакытта тапшырылса, гариза бирелгән дип санала.

2.3. Советка гариза һәм аңа кушып бирелә торган документлар кергән көннән алып 30 көн эчендә гавами тыңлаулар уздыру инициативасын хуплаган халыкның имзалары жыелырга һәм тапшырылырга тиеш - әлеге Нигезләмәнең 3 нче кушымтасы формасы нигезендә, кимендә - _____ санында - 18 яшькә житкән халык имзалары.

Имзалар гавами тыңлаулар уздыру турындагы инициативаны күрсәтү турындагы гариза биргән көннең иртәгесеннән жыелырга мөмкин.

Имза кәгазенә кулдан язылмыйча яисә карандаш белән белешмәләр кертү рөхсәт ителми.

Гражданның турында тиешле белешмәләрдә һәм аларны имза кәгазенә кертү даталарында һәм таныклау язмаларында идарәләр гражданның һәм имзалар жыючылар тарафыннан тиешенчә килештерелгә тиеш.

2.4. Совет эш төркемен төзи һәм имзалар кәгазьләрен тапшырган көннән алып 10 - көн эчендә тапшырылган белешмәләргә тикшерә.

Имзалар кәгазьләрендәге имзаларны һәм белешмәләргә тикшерү нәтижеләре буенча имза гамәлгә яраксыз дип танылырга мөмкин.

Әлеге Нигезләмә нигезендә аның гамәлгә яраксызлыгы билгеләнмәгән булса, имза нәтижеләре була.

Имзалар жыю тәртибен бозып һәм (яисә) имзалар кәгазен рәсмиләштерү буенча жыелган имзалар гамәлгә яраксыз имзалар, ягъни имзалар белән түбәндәгеләр таныла:

- 1) имзалар жыю чорыннан тыш жыелган имзалар;
 - 2) 18 яшькә житмәгән Атрәкле авыл жирлегә муниципаль берәмлегендә яшәүчеләрнең имзалары;
 - 3) имзалар кәгазенә үз имзасын үз кулы белән кую датасы күрсәтелмәгән гражданның имзалары;
 - 4) имзалар кәгазенә кулдан язылмыйча яисә карандаш белән кертелгән белешмәләр;
 - 5) гражданның турында аларга туры килә торган белешмәләрдә һәм имза кәгазенә кертү даталарында төзәтүләр булган имзалар, әгәр бу төзәтүләр имзалар жыючылар тарафыннан махсус килештерелмәгән булса;
 - 6) рәвешә әлеге Нигезләмәгә 3 нче кушымта таләпләренә туры килми торган имза кәгазендәге барлык имзалар.
- Тикшерү нәтижеләре имзалар кәгазьләрен тикшерү беркетмәсе белән рәсмиләштерелә (4 нче кушымта).

2.5. Советның чираттагы утырышында, имзалар кәгазьләре кергән көннән соң 15 көн эчендә гавами тыңлаулар билгеләү турында яисә гавами тыңлаулар билгеләү турында гаризаны түбәндәге очрақларда кире кагу хакында карар кабул ителә:

- 1) ачык тыңлауларга чыгарыла торган мәсьәләләр, әлеге нигезләмәнең 3 статьясында каралган очрақлардан тыш, жирле үзидарә органның компетенциясенә керми;
- 2) тәкъдим ителгән дәрәс имзалар саны халык алдында тыңлаулар уздыру турында халык инициативасын күрсәтү өчен житәрлек түгел;
- 3) инициативаны күрсәтү тәртибе үтәлмәгән;

4) муниципаль норматив хокукый акт проектын карауга тэкъдим ителэ торган проект Россия Федерациясе Конституциясе, федераль конституциячел законнар, федераль законнар, башка норматив хокукый актлар нигезлэмэләренә туры килми;

5) шундый ук сорауга чыгарылган гавами тыңлаулар үткәрелү датасыннан кыскарак узган _____ (мәсәлән: ел).

2.6. Ачык тыңлауларны билгеләү турындагы гаризаны кире кагу, баш тартуны китереп чыгарган хокук бозуларны бетерү шарты белән, ачык тыңлауларны билгеләү өчен инициатив төркем тарафыннан документларны кабат кертүгә киртә булмый.

2.7. Ачык тыңлауларны билгеләү турындагы мәсьәлә Совет регламенты нигезендә карала.

2.8. Ачык тыңлаулар билгеләү турында гариза кире кагылган очракта, Совет эш көннәрендә исәпләнә торган 5 көн эчендә гражданның инициатив төркеме вәкаләтле вәкиленә язмача мотивлаштырылган хәбәрнамә жиберә.

3. Ачык тыңлаулар билгеләгән Совет, Башлык тиешле муниципаль актларны кабул итә, аларда сорау, сроклар, вакыт һәм аларны уздыру урыны, оештыру комитеты составы, муниципаль хокукый акт проекты буенча фикер алышуда һәм гражданның гавами тыңлауларга чыгарылуын исәпкә алу тәртибе турында мәгълүмат бар.

Ачык тыңлаулар уздыру датасы - муниципаль хокукый акт кабул ителгән көннән алып 30 көн эчендә билгеләнә, әгәр федераль законнарда, Устав һәм әлеге Нигезлэмәдә башкасы билгеләнмәгән булса, гавами тыңлаулар билгеләү турында муниципаль хокукый акт кабул ителгән көннән алып 30 көн эчендә билгеләнә.

6 нчы статья.

Ачык тыңлаулар турында хәбәр итү.

1.Этрәкле авыл жирлеге халкына гавами тыңлаулар билгеләү турында мәгълүмат бирү массакүләм мәгълүмат чараларында, рәсми сайтта һәм (яисә) башка мәгълүмат системаларында мәгълүмат стендында гавами тыңлаулар уздырган көнгә кадәр (әгәр башкача каралмаган булса, федераль законнарда, Уставта, әлеге Нигезлэмәдә) исәпләнә торган 10 көн эчендә саналган мәгълүмати стендта массакүләм мәгълүмат чараларында, рәсми сайтта һәм (яисә) башка мәгълүмат системаларында гавами тыңлаулар уздыру көненә кадәр (ачык тыңлауларга кертелгән очракта) муниципаль хокукый актның кушымта итеп бирелгән проекты белән гавами тыңлаулар билгеләү турында муниципаль хокукый актны бастырып чыгару юлы белән гамәлгә ашырыла.

1.1 Ачык тыңлаулар нәтижәләре массакүләм мәгълүмат чараларында, муниципаль берәмлекнең Этрәкле авыл жирлегенең рәсми сайтында һәм (яисә) башка мәгълүмат системаларында һәм мәгълүмат стендларында бастырыла.

Мәгълүмат стендлары, кулланучыларны мәгълүмат белән тәэмин итү мөмкинлеген исәпкә алып, яхшы каралган урыннарда жиһазландырыла. Мәгълүмати стендларны урнаштыру эргономика таләпләре нигезендә башкарылырга тиеш, алар кулланучының озак вакыт уңайсыз позада булуы зарурлыгын юкка чыгара.

Мәгълүмат стендларының төсләрен бизәү эстетик таләпләргә туры килергә тиеш.

Мәгълүмат стендлары А4 форматындагы кесәләр белән жиһазландырылырга мөмкин, аларда мәгълүмати кәгазьләр урнаштырыла.

2. Ачык тыңлауларда яисә жәмәгать фикер алышуларында каралырга тиешле проект экспозициясен уздыру мәйданчыгы, шулай ук проект экспозициясенә керүчеләргә консультация бирү вакыты, килештерү буенча гавами тыңлаулар яисә ижтимагый фикер алышулар уздыру турында хәбәр итүгә кертелә.

Экспозиция эшләү чорында килүчеләр өчен консультацияләр оештырыла, проект турында басма мәгълүмат материаллары таратыла.

Экспозициягә килүчеләр үз тәкъдимнәрен, фикер алыша торган проектка карата искәртмәләрен, язма рәвештә экспозициягә килүчеләргә исәпкә алу һәм тәкъдимнәр, искәртмәләр язу өчен тиешле китапка (журналга) кертергә хокуклы.

Проект экспозициясендә түбәндәгеләр күрсәтелә:

- проект;
- проектка аңлатма язуы;
- Россия Федерациясе законнары һәм башка норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукый актлары нигезендә алынган документацияне килештерү күчәрмәләре;
- массакүләм мәгълүмат чараларының ял күрсәткечләрен күрсәтеп, гавами тыңлаулар яисә проект буенча ижтимагый фикер алышулар уздыру турында мәгълүмати хәбәр бастыруның күчәрмәсе;
- проектны эзерләүне (эшләүне) оештыручы тарафыннан шундый материаллар бирелгән очракта, фикер алыша торган проект буенча гражданның мәгълүмат бирү максатларында башка мәгълүмати һәм демонстрация материаллары.

3 нче бүлек.

ЖӘМӘГӘТЬ ТЫҢЛАУЛАРЫН ЭЗЕРЛӘҮ ҺӘМ ҮТКӘРҮ

7 нчы статья.

Ачык тыңлауларны эзерләү һәм уздыру

1. Халык тыңлаулары муниципаль берәмлектә яшәүчеләр өчен уңайлы вакытка (эш көне булмаган көннәрдә 11.00 сәгатьтән 18.00 сәгәتكә кадәр яки эш көннәрендә, 17.00 сәгатьтән башлап, 22.00 сәгатьтән дә соңга калмыйча ачык тыңлаулар уздырырга тәкъдим ителә) үткәрелә.

2. Ачык тыңлауларны билгеләү турында карар кабул иткән жирле үзидарә органы муниципаль берәмлекнең вәкиллеке органы депутатлары арасынан Әтрәкле авыл жирлеге, муниципаль берәмлек башкарма комитеты хезмәткәрләре, Әтрәкле авыл жирлеге, ижтимагый оешмалар вәкилләре, гражданнарның инициатив төркеме (гавами тыңлаулар үткәрү инициаторы булып гражданнарның инициатив төркеме чыкса) кимендә 5 кеше санында оештыру комитетын төзи. Оештыру комитеты төзелгәннән соң 3 көннән дә соңга калмыйча уздырыла торган беренче утырышта рәис, рәис урынбасары һәм сәркатип үз составынан сайлый. Оештыру комитеты утырышта әгъзаларының яртысынан күбрәге булганда карарлар кабул итәргә хокуклы.

Оештыру комитеты тыңлауларда катнашырга теләүче тыңлаулар уздырыла торган бинага тоткарлыксыз керүне тәмин итәргә тиеш.

Ачык тыңлаулар узган көнне оештыру комитеты ачык тыңлауларда катнашучыларны теркәүне оештыра.

3. Халык тыңлауларында рәислек итүче булып оештыру комитеты рәисе тора. Утырыш ачык тыңлаулар ача, ачык тыңлаулар мәсьәләләрен (сорауларны) игълан итә, тыңлаулар үткәрүнең чиратлашуын тәкъдим итә, үзен, сәркатип һәм экспертларны күрсәтә, тыңлаулар үткәрү инициаторларын күрсәтә. Оештыру комитеты секретаре ачык тыңлаулар протоколын алып бара.

4. Вәкаләтле вәкил фикер алышу үткәрелә торган мәсьәләне игълан итә һәм гавами тыңлаулар уздыру инициаторлары тарафыннан вәкаләтле затка, экспертларга, шулай ук чыгыш ясарга хокукы булган гавами тыңлауларда катнашучыларга сүз бирә. Чыгышларның чираты оештыру комитеты тарафыннан теркәлгән гаризалар бирүнең чираты белән билгеләнә.

5. Тыңлауларда катнашучылар, шул исәптән экспертлар да, үз тәкъдимнәрен төшерергә һәм (яисә) гавами тыңлауларда башка катнашучылар күрсәткән тәкъдимнәргә кушылырга хокуклы.

Фикер алышу йомгаклары буенча, гавами тыңлауларга чыгарылган жирле әһәмияттәге мәсьәләне (мәсьәләләрне) хәл итү буенча тәкъдимнәренң һәм тәкъдимнәренң бердәм исемлеге төзелә, моңа ачык тыңлауларда катнашучылар төшергән тәкъдимнәр һәм тәкъдимнәр керми.

6. Йомгаклау документын төзегәннән соң, рәис жирле әһәмияттәге мәсьәләне (мәсьәләләрне) хәл итүнең йомгаклау вариантын тавыш бирүгә тәкъдим итә. Ачык тыңлауларда карарлар кабул ителә тыңлауларда теркәлгән катнашучылар саныннан гади күпчелек тавыш бирү юлы белән кабул ителә.

Тыңлауларда катнашкан һәр кеше бер тавышка ия, ул жирле әһәмияттәге мәсьәләне тәкъдим иткән өчен бирә, аңа каршы яки тавыш бирүдән тыелып кала. Тавыш бирү нәтижеләре беркетмәгә кертелә. Беркетмәгә рәислек итүче һәм ачык тыңлаулар сәркатибе кул куя.

7. Ачык тыңлаулар беркетмәсе нигезендә, ачык тыңлаулар уздырган көннән алып эш көннәрендә исәпләнә торган 3 көн эчендә гавами тыңлаулар нәтижеләре турында бәяләмә (6 нчы кушымта) төзелә, анда түбәндәгеләр күрсәтелә:

1) халык тыңлауларына чыгарыла торган сорау (сораулар);

- 2) ачык тыңлаулар уздыру инициаторы;
- 3) ачык тыңлауларны билгеләү турында хокукый акт датасы, номеры һәм исеме, шулай ук аны бастырып чыгару датасы (халыкка житкерү);
- 4) ачык тыңлаулар уздыру датасы, вакыты һәм урыны;
- 5) ачык тыңлаулар уздырган оештыру комитеты;
- 6) ачык тыңлауларда катнашучылар, шул исәптән чыгышка хокук алган затлар турында мәгълүмат;

7) ачык тыңлауларга чыгарылган жирле әһәмияттәге мәсьәләне (мәсьәләләрне) хәл итү буенча тәкъдимнәрнең һәм тәкъдимнәрнең бердәм исемлеге, моңа ачык тыңлауларда катнашучылар төшергән тәкъдимнәр һәм тәкъдимнәр керми;

8) жирле әһәмияттәге мәсьәләне хәл итүнең йомгаклау варианты;

9) гавами тыңлауларда катнашучыларның тавыш бирү нәтижәләре.

8 Ачык тыңлауларның нәтижәләре турындагы бәяләмәгә оештыру комитеты рәисе һәм секретаре имза сала һәм гавами тыңлаулар уздырылган көннән башлап эш көннәрендә исәпләнә торган 3 көн эчендә бастырып чыгарылырга (халыкка житкерелергә) тиеш.

9. Ачык тыңлаулар нәтижәләре турындагы бәяләмә жирле үзидарәнең халык тыңлауларына чыгарыла торган мәсьәләләр буенча карар кабул итү өчен жаваплы органы тарафыннан һичшиксез каралырга тиеш. Карау йомгаклары мәжбүри тәртиптә гавами тыңлаулар инициаторларына, жирле үзидарәнең вәкаләтле органы тарафыннан гавами тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә караган көннән алып эш көннәрендә исәпләнә торган 3 көн эчендә бастырып чыгару (халыкка житкерү) юлы белән, муниципаль берәмлек халкына гавами тыңлаулар инициаторларына житкерелә.

10. Ачык тыңлаулар нәтижәләре турындагы бәяләмә, Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән очрактардан тыш, рекомендация характерында була.

4 нче бүлек.

**МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕК УСТАВЫ ПРОЕКТЫ БУЕНЧА АЧЫК
ТЫҢЛАУЛАРНЫ ОЕШТЫРУ ҺӘМ УЗДЫРУ ҮЗЕНЧӨЛЕКЛӘРЕ,
УСТАВКА, ЖИРЛЕ БЮДЖЕТ ПРОЕКТЫНА ҺӘМ АНЫҢ ҮТӨЛЭШЕ
ТУРЫНДА ХИСАПКА ҮЗГӘРЕШЛӘР КЕРТҮ ТУРЫНДАГЫ СОВЕТ
КАРАРЫ ПРОЕКТЫ, МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕКНЕ ҮЗГӘРТЕП КОРУ
ТУРЫНДАГЫ МӘСЬӘЛӘ, МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕКЛӘРНЕҢ
ГЕНЕРАЛЬ ПЛАННАРЫ ПРОЕКТЛАРЫ БУЕНЧА**

8 нче статья.

Муниципаль берәмлек Уставы проектын һәм Уставка үзгәрешләр кертү турында Совет карары проектын гавами тыңлауларда карау үзенчәлекләре

1. Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында Совет карары проекты «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуни

принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге №131-ФЗ Федераль законда һәм Уставта каралган үзенчәлекләренә исәпкә алып, гавами тыңлауларда карала.

2. Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында Советның Уставы проекты һәм аны кабул итү турындагы мәсьәлә Совет тарафыннан каралган көнгә кадәр 30 көннән дә соңга калмыйча рәсми басылып чыгарга (халыкка житкерергә) тиеш.

Бер үк вакытта күрсәтелгән проект буенча тәкъдимнәргә исәпкә алу тәртибе, гражданнарның аны тикшерүдә катнашу тәртибе, шулай ук проект буенча ачык тыңлаулар билгеләү турында Совет карары бастырыла.

Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында Совет карары проекты буенча тәкъдимнәргә исәпкә алу тәртибен, шулай ук Уставка Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы Конституциясе нигезләмәләрен әлегә норматив хокукый актлар нигезендә үтәү рәвешендә үзгәрешләр кертелгәндә гражданнарның фикер алышуда катнашу тәртибен рәсми бастырып чыгару (халыкка житкерү) таләп ителми.

3. Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында Совет карары проекты буенча гавами тыңлаулар Уставта билгеләнгән срокларда, ләкин күрсәтелгән проектлар басылып чыкканнан соң 10 көннән дә алданрак булмаган вакытта уздырыла.

4. Муниципаль берәмлек Уставы проекты буенча гавами тыңлаулар уздыру буенча вәкаләтле орган тарафыннан оештыру комитеты муниципаль берәмлек Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль хокукый акт Советы карары проекты буенча тапшырыла.

9 нче статья.

Жирле бюджет проектының ачык тыңлауларында һәм аның үтәлеше турындагы хисапны карау үзенчәлекләре

1. Жирле бюджет проекты һәм аның үтәлеше турында еллык хисап, Россия Федерациясе Бюджет кодексында, башка федераль законнарда, Уставта, “Әтрәкле авыл жирлегә” муниципаль берәмлегендә бюджет процессы турында” нигезләмәдә каралган үзенчәлекләргә исәпкә алып, гавами тыңлауларда карала.

2. Жирле бюджет проекты һәм жирле бюджетның үтәлеше турындагы хисап буенча гавами тыңлаулар уздыруны гамәлгә ашыручы орган булып оештыру комитеты тора.

Жирле бюджет проекты буенча гавами тыңлаулар билгеләү турында карар кабул итүче орган булып муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы тора.

3. Жирле бюджет проекты буенча ачык тыңлаулар билгеләү турындагы карарлар, жирле бюджет үтәлеше турындагы хисап аларны кабул иткәннән соң 10 көн эчендә басылып чыгарга тиеш.

4. Жирле бюджет проекты буенча ачык тыңлаулар, жирле бюджетның үтәлеше турындагы хисап жирле бюджет проекты басылып чыкканнан соң 15

календарь көннән дә алданрак үткәрелми (жирле бюджетның үтәлеше турындагы хисап).

10 нче статья.

Муниципаль берәмлекнең социаль-иқтисады үсеш стратегиясе проектын ачык тыңлауларда карау үзенчәлекләре

Муниципаль берәмлекнең социаль-иқтисады үсеш стратегиясе проектларына кагылышлы мәсьәләләр «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы Федераль законда, «Россия Федерациясендә стратегик планлаштыру турында» 2014 елның 28 июндәгә 172-ФЗ номерлы Федераль законда каралган үзенчәлекләргә исәпкә алып, ачык тыңлауларга чыгарыла.

11 нчы статья.

Муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору турындагы мәсьәләгә гавами тыңлауларда карау үзенчәлекләре

1. Муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору мәсьәләсе буенча гавами тыңлаулар күрсәтелгән Федераль законның 13 статьясындагы 5 өлешендә каралган очрақларда «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы Федераль законның 13 статьясында каралган очрақларда уздырыла.

3. Муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору турындагы мәсьәлә буенча гавами тыңлаулар уздыру буенча вәкаләтле орган - оештыру комитеты.

12 нче статья.

Муниципаль берәмлекләргә территорияль планлаштыру документлары проектлары буенча жәмәгать фикер алышуларын, ачык тыңлауларны карау үзенчәлекләре

Генераль планнар проектларына, жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләре проектларына, территорияне планлаштыру проектларына, территорияләргә ысанлау кагыйдәләренә, территорияләргә төзекләндерү кагыйдәләренә кагылышлы проектларга, күрсәтелгән документларның берсенә үзгәрешләр кертүне күздә тоткан проектларга, жир кишәрлегеннән яисә капитал төзелеш объектлардан файдалануның рәхсәт бирү турындагы карарларның проектларына, рәхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрларыннан читкә тайпылуга, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рәхсәт бирү турындагы карарларның проектларына, жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалануның бер төрен үзгәртү мәсьәләләренә, жирдән файдалану һәм төзелеш корылмалары төзүнең расланган кагыйдәләре булмаган очрақта, шулай ук Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында билгеләнгән

нигезлэмэләрне исәпкә алып, ижтимагый фикер алышуларга чыгарылырга мөмкин.

Жирлекләрнең генераль планнары проектлары, шәһәр округларының генераль планнары буенча ижтимагый фикер алышулар, гавами тыңлаулар оештыру һәм уздыру үзенчәлекләре Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 28 маддәсендә китерелгән.

Жирлекләрнең генераль планнары, шәһәр округларының генераль планнары проектлары һәм жирлекләрнең генераль планнарына үзгәрешләр кертүне күздә тоткан проектлар, шәһәр округларының генераль планнары (алга таба - ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар) буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар муниципаль берәмлекнең һәр торак пункттында уздырыла.

Ижтимагый фикер алышулар яисә ачык тыңлауларда катнашучыларны жәмәгать фикер алышуларында яисә ачык тыңлауларда катнашу өчен тигез мөмкинлекләр белән тәэмин итү максатларында жәмәгать фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар үткәргәндә торак пункт территориясе өлешләргә бүленергә мөмкин.

Ижтимагый фикер алышулар яисә ачык тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә басылып чыккан көнгә кадәр муниципаль берәмлек уставы һәм (яисә) муниципаль берәмлек вәкиллекле органының норматив хокукый акты белән билгеләнә һәм кимендә бер ай һәм өч айдан артыграк була алмый.

Жирле администрация башлыгы, ижтимагый фикер алышулар нәтижәләре яки гавами тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмәне исәпкә алып, карар кабул итә:

1) генераль план проекты белән килешү турында һәм аны муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органына жибәрү турында;

2) генераль план проекты кире кагу һәм аны эшләп бетерергә жибәрү турында.

13 нчы статья.

Халык алдындагы сервитутлар билгеләү буенча ачык тыңлаулар уздыру үзенчәлекләре

1. Ачык сервитутлар билгеләү буенча гавами тыңлауларда катнашу хокукына даими яисә башлыча муниципаль берәмлектә яшәүче Әтрәкле авыл жирлегә ия, аның территориясендә 18 яшькә житкән гавами сервитут урнаштыру күздә тотыла.

Гражданның ачык тыңлауларда катнашуы ирекле нигездә гамәлгә ашырыла.

Ачык тыңлауларда Әтрәкле авыл жирлегә муниципаль берәмлеге территориясендә урнашкан ижтимагый берләшмәләр, коммерциячел булмаган һәм коммерциячел булмаган оешмалар катнаша ала.

2. Халык тыңлаулары вәкаләтле орган яисә физик һәм юридик затлар инициативасы буенча 13 статьяның 1 пункттында күрсәтелгән үткәрелә. ачык тыңлаулар уздыру буенча вәкаләтле орган - оештыру комитеты.

3. Вәкаләтле орган ачык тыңлаулар уздыру турында карар кабул ителгән көннән алып 7 эш көне эчендә аларны Өтрәкле авыл жирлегә муниципаль актларын бастырып чыгару өчен билгеләнгән рәсми массакүләм мәгълүмат чараларында уздыру турында игълан бастыра.

Ижтимагый тыңлаулар ачылыр алдыннан, аларда катнашучыларны мәжбүри теркәү уздырыла, аларга түбәндәгеләр керә:

юридик зат - юридик затны дәүләт теркәве белешмәләренең тулы исеме;

шәхси эшкуар - гражданинның шәхси эшкуар буларак дәүләт теркәве күрсәткечләренең фамилияләре, исеме, атасының исеме һәм белешмәләре;

физик зат - фамилия, исем, атасының исеме, туган елы, яшәү урыны адресы.

4. Ачык тыңлаулар нәтижәсе беркетмә белән рәсмиләштерелә, анда аларны уздыру датасы һәм урыны, катнашучылар саны, рәиснең фамилиясе, исеме, атасының исеме, гавами тыңлаулар секретаре, чыгышларның эчтәлегә, тавыш бирү нәтижәләре һәм кабул ителгән карарлар күрсәтелә.

Беркетмә ике нөсхәдә төзелә һәм ачык тыңлаулар рәисе һәм секретаре тарафыннан имзалана.

Беркетмәгә ачык тыңлауларда катнашучылар исемлегә өстәлә.

5. Ачык тыңлаулар нәтижәләре гавами сервитутны алда билгеләү турында вәкаләтле орган тарафыннан карала һәм аларга гавами сервитут билгеләү өчен кирәкле документларга кушып бирелә.

Ачык сервитутлар билгеләү буенча гавами тыңлаулар беркетмәләрен саклау вакыты - өч ел.

вәкаләтле орган житәкчесе гавами тыңлаулар беркетмәләрен саклау өчен жаваплы.

14 нче статья.

Жылылык белән тәмин итү схемасы проектын
ачык тыңлауларда карау үзенчәлекләре

1. Жылылык белән тәмин итү схемасы проекты буенча гавами тыңлаулар «Жылылык белән тәмин итү схемаларына таләпләр, аларны эшләү һәм раслау тәртибе турында» Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2012 елның 22 февралендәге 154 номерлы карарында каралган үзенчәлекләренә исәпкә алып үткәрелә.

1 нче кушымта
муниципаль берәмлектә ачык тыңлауларны
оештыру һәм уздыру тәртибе турындагы
нигезләмәгә _____
Муниципаль берәмлек Советы

ГАРИЗА
АЧЫК ТЫҢЛАУЛАРНЫ БИЛГЕЛӘУ ТУРЫНДА

Кешенең _____ санында инициатив төркем, исемлек кушымтада бирелә,
муниципаль берәмлек халкы инициативасы буенча халык алдында тыңлаулар
билгеләргә тәкъдим итә:

Ачык тыңлаулар уздыру кирәклеге нигезләү:

Кушымта (фактта тәкъдим ителгән документлар күрсәтелә):

- 1) муниципаль хокукый акт проекты (кертелгән очракта);
- 2) аңлатма язуы;
- 3) финанс-икътисадый нигезләү (гамәлгә ашыру өстәмә матди һәм башка чыгымнар таләп итәчәк муниципаль хокукый акт кертелгән очракта);
- 4) гражданның инициатив төркеме исемлеге;
- 5) оештыру турында карар кабул ителгән жыелыш беркетмәсе гражданның инициатив төркеме;
- 6) озату хаты.

Вәкаләтле вәкил

гражданның инициатив төркеме _____

(имзасы)

_____ (Ф.И.О.)

Сәркатип

гражданның инициатив төркеме _____

(имзасы)

_____ (Ф.И.О.)

3 нче кушымта
муниципаль берәмлектә
гавами тыңлауларны оештыру
һәм уздыру тәртибе турындагы
нигезләмәгә

ИМЗАЛАР КӨГАЗЕ
АЧЫК ТЫҢЛАУЛАР

Сорау буенча _____ :

"

:

"

Без, түбән язылучылар, муниципаль берәмлек халкы инициативасы буенча
гавами тыңлаулар уздыруны хуплыйбыз, сорау буенча:

«

»

№ т/б	Фамилиясе, исеме, атасының исеме	Туган елы, 18 яшендә туган ел (өстәмә рәвештә туган көне һәм ае)	Яшәү урыны адресы	Серия һәм паспорт номеры яисә граждан паспортын алмаштыручы документны	Шәхси имза

Имза кәгазен таньклым:

(имза жыйган затның фамилиясе, исеме, атасының исеме, паспортының яисә
граждан паспортын алмаштыручы документының сериясе, номеры һәм бирү
датасы, аны биргән органның исеме яисә коды, имзалар жыйган затның яшәү
урыны адресы, аның имзасы һәм аны кую датасы күрсәтелеп).

Вәкаләтле вәкил

гражданнарның инициатив төркеме _____

(имза)

(Ф.И.О.)

4 нче кушымта
муниципаль берәмлектә
ачык тыңлауларны оештыру
һәм уздыру тәртибе турындагы
нигезләмәгә _____

БЕРКЕТМӨ
АЧЫК ТЫҢЛАУЛАРНЫ ЯЗЫЛУ БИТЛӘРЕН ТИКШЕРҮ

Сорау буенча _____ :
" _____"
_____ "

Муниципаль берәмлек Советына тәкъдим ителгән гражданнар имзаларының саны _____ гавами тыңлаулар уздыру инициативасын хуплаучы _____.

Сайлаучылар имзалары тикшерелде _____, шулардан түбәндәгеләр танылды:
түбәндәге сәбәпләр буенча: _____;

Гамәлгә яраксыз имзалар саны - _____.
Советка тәкъдим ителгән фактта гамәлгә яраклы имзаларның гомуми саны _____ тәшкил итә.

Эш төркеме җитәкчесе _____
(имза) (Ф.И.О.)

Эш төркеме әгъзалары _____
(имза) (Ф.И.О.)

_____ (имза) (Ф.И.О.)

_____ (датасы, вакыты)

Вәкаләтле вәкил
гражданнарның инициатив төркеме _____
(имза) (Ф.И.О.)

Сәркатип
гражданнарның инициатив төркеме _____
(имза) (Ф.И.О.)

5 нче кушымта
муниципаль берәмлектә
ачык тыңлауларны оештыру
һәм уздыру тәртибе турындагы
нигезләмәгә _____

БЕРКЕТМӨ
АЧЫК ТЫҢЛАУЛАР

« ____ » _____ 20__ ел

№ _____

_____ ел

Халык тыңлаулары түбәндәге инициатива буенча билгеләнгән:

_____ № _____
(муниципаль хокукый акт)

(муниципаль хокукый акт исеме)

бастырылган (халыкка _____ житкерелгән):
_____ уздырылган,

адресы буенча: _____
(үткәрелү датасы)

Оештыру комитеты: _____

Катнаштылар: _____

Вәкаләтле вәкил: _____

Сәркәтип: _____

Экспертлар: _____

Ачык тыңлауларда катнашучылар: (теркәлгән катнашучылар саны)

Ачык тыңлауларда чыгыш ясаучы катнашучылар:

_____ (ФИО)

Тыңладылар:
1. _____ (ФИО)

2. _____ (ФИО)

3. _____ (ФИО)

_____ (ФИО)

Кертелгэн тэкъдимнэр һәм тэкъдимнэр саны телдэн һәм язма рәвештә _____, шул исәптән:

№ т/б	Рекомендацияләр һәм тэкъдимнэр	Гариза бирүче

Ачык тыңлаулар рәисе _____ (имза) _____ (Ф.И.О)

Ачык тыңлаулар секретаре _____ (имза) _____ (Ф.И.О)

6 нче кушымта
муниципаль берэмлектә
ачык тыңлауларны оештыру
һәм уздыру тәртибе турындагы
нигезләмәгә _____

ЙОМГАКЛАУ

Ачык тыңлаулар нәтижәләре буенча

« ___ » _____ 20__ ел ел _____

Халык тыңлаулары инициативасы буенча билгеләнгән:

(муниципаль хокукый акт)

(муниципаль хокукый акт исеме)

басылып чыккан (халыкка житкерелгән): _____ уздырылган
адресы буенча: _____

(үткәрелү датасы)

Ачык тыңлауларга чыгарыла торган сорау
(сораулар) _____

ачык тыңлаулар үткәрү инициаторы

ачык тыңлаулар уздыру датасы, вакыты һәм урыны

Ачык тыңлаулар уздырган оештыру комитеты _____

Ачык тыңлауларда катнашучылар, шул исәптән чыгышка хокук алган затлар
турында мәгълүмат _____

Халык тыңлауларына чыгарылган жирле әһәмияттәге мәсьәләне
(мәсьәләләрне) хәл итү буенча тәкъдимнәрнең һәм тәкъдимнәрнең бердәм
исемлеге:

Фикер алышуга чыгарылган мәсьәләләр	Тәкъдимнәр экспертлар һәм катнашучылар	Тәкъдимнәр (кертелде) хупланды)		Искәрмә
		№ т/б	текст жөмлөләр	
1		1.1		
		1.2		
2		2.1		
		2.2		
3		3.1		
		3.2		

Жирле әһәмияттәге мәсьәләне хәл итүнең йомгаклау варианты:

Гавами тыңлауларда катнашучыларның тавыш бирү нәтижәләре:

Әйе _____ (кеше)

Юк _____ (кеше)

Тыелып калдылар _____ (кеше).

Оештыру комитеты рәисе

Оештыру комитеты секретаре
